

WANDA ŚLIWA

**SESJE NAUKOWE WYŻSZEJ SZKOŁY PEDAGOGICZNEJ
FORMĄ WSPÓŁPRACY UCZELNI ZE ŚRODOWISKIEM
NAUCZYCIELSKIM**

Wyższa Szkoła Pedagogiczna jest uczelnią kształcąca kadrę nauczycielską. Absolwenci z chwilą ukończenia studiów rozpoczynają pracę w szkolnictwie i wówczas z reguły uczelnia traci z nimi kontakt. Oczywiście zdarza się, że młody pedagog powraca do uczelni i sam szuka kontaktu w formie konsultacji lub też pragnie uzyskać dodatkową literaturę, jednak są to przypadki sporadyczne. Uczelnia stara się przyjąć z pomocą nauczycielom; jedną z form takiej współpracy jest organizowanie sesji naukowych.

Chemia, nauka bardzo ważna w gospodarce narodowej cechuje się silnym rozwojem, a zatem nauczyciel tego przedmiotu chcąc w sposób właściwy prowadzić lekcje musi wciąż uzupełniać swoją wiedzę i śledzić najnowsze osiągnięcia nauki i techniki, a ponadto powinien posiadać dobrze wyposażone laboratorium szkolne.

Jednak w szkołach podstawowych, a nawet ponadpodstawowych chemia nie zawsze jest traktowana w sposób odpowiedni do swego znaczenia. Nauczyciel chemii często napotyka w procesie dydaktycznym na duże trudności, niekiedy w szkołach brak nawet podstawowego wyposażenia laboratorium oraz pomocy naukowych koniecznych do poglądowego prowadzenia lekcji. Również występujące często braki odczynników chemicznych uniemożliwiają wykonanie nawet najprostszych doświadczeń. A zatem nauczyciel chemii, zwłaszcza początkujący, ma dużo problemów dotyczących procesu nauczania.

Instytut Chemii WSP w Częstochowie wychodząc naprzeciw takim potrzebom podjął się organizacji Sesji Naukowej „Dydaktyka Chemii w 40-leciu PRL”, współorganizatorem Sesji z ramienia środowiska nauczycielskiego była Pracownia Chemii Oddziału Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie.

Sesje naukowe organizowane przez WSP mają na celu stworzenie właściwej płaszczyzny dla dyskusji i wymiany poglądów, pracownicy naukowo-dydaktyczni mają możliwość przedstawienia swoich osiągnięć naukowych i doświadczeń w nauczaniu studentów — przyszłych pedagogów; doświadczenia te mogą być wykorzystane zarówno przez innych pracowni-

ków uczelni jak i też przez nauczycieli. Sesja daje również możliwość kontaktów i wymiany doświadczeń dydaktycznych wewnątrz środowiska nauczycielskiego — pedagogzy posiadający długoletni staż pracy w szkolnictwie dzielą się swymi spostrzeżeniami z młodymi nauczycielami, rozpoczynającymi dopiero pracę oraz ze studentami, przyszłymi adeptami tego zawodu.

Cenne doświadczenia pedagogów służą również jako pomoc pracownikom naukowym przy kształceniu przyszłej kadry nauczycielskiej, bowiem bez kontaktu z praktyką, a jest nią dla WSP właśnie szkoła, nie może być mowy o dobrym, właściwie pojętym rozumieniu problemów dydaktyki. Ponadto należy podkreślić, że organizowanie sesji stwarza okazję kontaktu uczelni z nauczycielami nie tylko z miasta czy bliskich okolic, lecz również z nauczycielami z miejscowości dość odległych.

Chemia rozwija się szybko i bardzo dynamicznie, a zatem, ażeby nadążyć za postępem należy na bieżąco zapoznawać się z najnowszymi osiągnięciami z tej dziedziny, przynajmniej w ogólnym zarysie. Pracownicy naukowci uczelni są zobowiązani z racji zajmowanych stanowisk znać aktualny stan wiedzy, a mając łatwiejszy dostęp do literatury fachowej zarówno krajowej jak i zagranicznej jak też poprzez udział w konferencjach międzynarodowych, są lepiej zorientowani w nowościach nauki.

Sesja pozwala na przekazanie uczestnikom wybranych zagadnień z dziedziny chemii z uzupełniającym komentarzem, oraz przedyskutowanie ciekawszych tematów pod kątem możliwości włączenia ich do lekcji chemii lub zajęć koła chemicznego. W toku dyskusji pracowników wyższych uczelni pedagogicznych z nauczycielami zwykle pojawiają się pewne niedociągnięcia programów i nasuwają się spostrzeżenia i uwagi, które mogą być pomocne w udoskonalaniu programów nauczania przedmiotu chemia w różnych rodzajach szkół.

Chemia jako nauka przyrodnicza wymaga eksperymentów przeprowadzanych przez uczniów lub przynajmniej pokazu doświadczeń przez nauczyciela; jest to postulatem zarówno pedagogów z wyższej uczelni jak też pedagogów ze szkół. Wychodząc naprzeciw tym problemom, Instytut Chemii WSP w Częstochowie współpracuje od szeregu lat z Fabryką Pomocy Naukowych w Bytomiu, przekazując do produkcji pomocy naukowych projekty pracowników Zespołu Dydaktyki Chemii.

Inną formą współpracy uczelni ze środowiskiem są wydawnictwa WSP, przeznaczone nie tylko dla studentów i pracowników uczelni, lecz również dla nauczycieli. W organizowaniu sesji naukowych ważne są kontakty z innymi uczelniami o podobnym profilu, co pozwala na rozszerzenie poglądów i lepszą wymianę doświadczeń.

Obecna sesja jest pierwszą tego typu sesją Instytutu Chemii; tematyka obejmuje następujące zagadnienia:

1) Historia nauczania chemii w 40-leciu PRL — Analiza programów nauczania (dr Józef Markowski, kierownik Zespołu Dydaktyki Chemii Instytutu Chemii). Doksztalcanie nauczycieli w ramach Oddziału Doskonalenia Nauczycieli (mgr Ryszard Kluba, metodyk chemii, Pracownia Chemii Oddziału Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie).

2) Zagadnienia dydaktyczne związane z pracą z uczniem uzdolnionym (mgr Maria Malicka, metodyk chemii, Pracownia Chemii Oddziału Doskonalenia Nauczycieli w Częstochowie).

3) Rola nauczyciela chemii w ochronie środowiska (doc. dr N. Zelichowicz, kierownik Zakładu Chemii Nieorganicznej Instytutu Chemii).

4) Nowe ujęcia wybranych zagadnień chemii, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w programach nauczania — Problemy energetyczne elektrochemii (doc. dr Zygmunt Kozłowski, kierownik Zakładu Dydaktyki Chemii Uniwersytetu Łódzkiego). Aktualne nazewnictwo związków organicznych (doc. dr hab. Wanda Śliwa, dyrektor Instytutu Chemii).

W przyszłości planuje się cykl podobnych sesji; tematyka ich będzie każdorazowo konsultowana z pedagogami co umożliwi ściślejszą łączność uczelni ze środowiskiem nauczycielskim i regionem.

Rys. 1. Prezydium Sesji podczas obrad; od lewej: mgr Halina Frej, doc. dr hab. Wanda Śliwa.

Fig. 1. Session's presiding committee of the conference; from the left: Halina Frej, (M. Sc.), Wanda Śliwa, (D. Sc.)

WANDA ŚLIWA

SCIENTIFIC SYMPOSIA OF THE PEDAGOGICAL UNIVERSITY AS A FORM OF THE UNIVERSITY'S CO-OPERATION WITH TEACHERS

SUMMARY

Scientific symposia of the Pedagogical University constitute one of the most important forms of the University's co-operation with teachers. The meetings make it possible to transmit the latest achievements of science to the teachers. On the other hand, they provide an opportunity for using the teachers' didactic experiences by the research workers of the University.